

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΚΑΚΙ ΣΤΗΝ ΑΝ. ΜΕΣΟΓΕΙΟ

<https://www.kathimerini.gr/politics/foreign-policy/563801779/i-simasia-toy-diagonismoy-ereynon-ydrogonanthrakon-notia-tis-kritis-i-chevron-i-livyi-kai-i-toyrkia/>

Η σημασία του διαγωνισμού ερευνών υδρογονανθράκων νότια της Κρήτης, η Chevron, η Λιβύη και η Τουρκία

9' 27" χρόνος ανάγνωσης

Δρ Κωνσταντίνος Νικολάου* 08.09.2025 • 16:26

***Γεωλόγος Πετρελαίων – Ενεργειακός Οικονομολόγος**

Απασχολούμαι στον τομέα των ερευνών [υδρογονανθράκων](#) για πενήντα και πλέον έτη στην Ελλάδα, στην [Κύπρο](#) και στις περισσότερες χώρες της Ανατολικής Μεσογείου, και όχι μόνο, από θέσεις ευθύνης. Όταν οι εταιρείες πετρελαίου αποφασίσουν να δραστηριοποιηθούν στην αγορά κάποιας χώρας, γιατί εκτιμούν ότι υπάρχουν σοβαρές πιθανότητες να ανακαλύψουν και να εκμεταλλευθούν υδρογονάνθρακες, εκτός από την τεχνική προσέγγιση, από τις πρώτες ενέργειες που κάνουν είναι η ανάλυση και η εκτίμηση της πολιτικής και γεωπολιτικής κατάστασής τους, οι σχέσεις με τις γειτονικές χώρες και οι προοπτικές.

Η έρευνα και η εκμετάλλευση υδρογονανθράκων είναι πολυδάπανη επιχείρηση ελπίδας, υψηλού ρίσκου, μεγάλης ανταποδοτικότητας, χρειάζεται αρκετό χρόνο για να διεκπεραιωθεί. Χρόνο που υπερβαίνει κατά πολύ μια κυβερνητική θητεία για την έρευνα

και πάνω από 25 χρόνια για την εκμετάλλευση. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, οι γεωπολιτικές αναλύσεις είναι οικείες. Εργάστηκα επίσης στη Λιβύη και την Αίγυπτο και παρακολούθησα στενά το γίνεσθαι και την παρεμβατικότητα της Τουρκίας. Μέσα λοιπόν από το πρίσμα των ερευνών υδρογονανθράκων παραθέτω τα γραφόμενά μου.

Προς το τέλος του Αυγούστου η «Καθημερινή» προέβαλε τις [προκλητικές δηλώσεις](#) του υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας **Χακάν Φιντάν** στις στο TGR Haber, ο οποίος αφήνοντας πίσω το κλίμα των «ήρεμων νερών» είπε ότι «η Αθήνα ανοίγει την πόρτα της κρίσης, με γεωστρατηγικό κόστος για εκείνη» και πως «δεν θα διστάσει να μπει σε αντιπαράθεση μαζί της». Με άλλα λόγια μάς είπε ότι έρχεται κρίση. Για ποια επερχόμενη κρίση μιλά ο κ. Φιντάν;

Γνωρίζοντας καλά τι συμβαίνει στον τομέα των ερευνών υδρογονανθράκων και την τακτική της Τουρκίας στις [θαλάσσιες ζώνες](#), με τη χρησιμοποίηση των ερευνών [υδρογονανθράκων](#) στην εξωτερική της πολιτική, θεωρώ ότι υπάρχει σύνδεση των δηλώσεων Φιντάν με τον σε εξέλιξη διαγωνισμό για έρευνες υδρογονανθράκων νότια της Κρήτης (**χάρτης-1 στο παράρτημα**).

Ο λόγος είναι γιατί με τον διαγωνισμό και την ενδεχόμενη είσοδο της αμερικανικής εταιρίας Chevron, νότια της [Κρήτης](#), διακυβεύεται το δόγμα της [«Γαλάζιας Πατρίδας»](#), μείζον συμφέρον και στρατηγική της Τουρκίας και εξουδετερώνεται το «τουρκολιβυκό μνημόνιο», που έγινε για να στηρίξει το δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας».

Η «Γαλάζια Πατρίδα» (χάρτης-2, στο παράρτημα) εφευρέθηκε από την Τουρκία για μπορέσει να διεκδικήσει και να σφετερισθεί από την Ελλάδα το μισό [Αιγαίο](#) και όλη την Ανατολική Μεσόγειο, μέχρι τις δυτικές ακτές της Κύπρου. Αυτό γίνεται σε αντίθεση με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS 1982), το οποίο παρέχει δικαιώματα υφαλοκρηπίδας / ΑΟΖ και στους νησιωτικούς χώρους (άρθρο 121).

Εάν εφαρμοζόταν το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, η Τουρκία θα περιοριζόταν στην [ΑΟΖ](#) που προβλέπει ο «**Χάρτης της Σεβίλλης**», δηλαδή κοντά στις ακτές της, λόγω της πληθώρας ελληνικών νησιών. Έτσι η Τουρκία εφηύρε το δικό της Δίκαιο, εξαφανίζοντας ως διά μαγείας τα νησιά, προσπαθώντας να σφετεριστεί την υφαλοκρηπίδα πολλών νησιών της Ελλάδας και της Κύπρου, που είναι νησί. Στην ιδιόρρυθμη αυτή λογική και πολιτική, συμπαρέσυρε και την εγκάθετη και υποστηριζόμενη από αυτήν κυβέρνηση της Τρίπολης της Λιβύης, η οποία δεν δέχεται καν την ύπαρξη της Κρήτης και της υφαλοκρηπίδας που δικαιούται. Φυσικά για την αναγνωρισμένη υφαλοκρηπίδα/ΑΟΖ της νήσου Σικελίας δεν μιλούν λόγω Ιταλίας.

[Περιμένοντας τη Chevron νοτίως της Κρήτης](#)

Ο διαγωνισμός της Ελλάδας για τις περιοχές νότια της Κρήτης λήγει στις 10 Σεπτεμβρίου 2025. Εγινε, δε, μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος από τη μεγάλη αμερικανική εταιρία **Chevron**, η οποία βλέπει ενδιαφέρον για την περιοχή. Με αυτή την κίνηση η Chevron αναγνωρίζει τη δικαιοδοσία της Ελλάδας. Εάν δε στο τέλος την κατοχυρώσει, τότε τη σφραγίζει με αμερικανική βούλα, διότι το τουρκολιβυκό μνημόνιο θα εξουδετερωθεί στο πεδίο και το δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας» θα υποστεί τεράστιο πλήγμα (**χάρτης-3 στο παράρτημα**).

Ο διαγωνισμός έχει ως επίσημη ημερομηνία έναρξης τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 12η Ιουνίου 2025 και λήγει στις 10 Σεπτεμβρίου 2025. Περίπου σε μία εβδομάδα.

Πώς σχετίζεται όμως η Λιβύη; Επειδή η Τουρκία δεν έχει αντικριστές ακτές με την Κρήτη, για να μπορεί να εγείρει άμεσες αξιώσεις, χρησιμοποιεί τη Λιβύη, που έχει αντικριστές ακτές με την Κρήτη, για να δημιουργήσει θέματα στην Ελλάδα, δηλαδή η Τουρκία δρα μέσω αντιπροσώπων. Και αυτοί είναι τα ανδρείκελα, που φρόντισε με κάθε μέσο να εγκαταστήσει στην κυβέρνηση της Τρίπολης της Λιβύης, δηλαδή η κυβέρνηση Ντμπεϊμπά.

Επειδή όμως το τουρκολιβυκό μνημόνιο πρέπει να κυρωθεί και από την Εθνοσυνέλευση της Λιβύης, που έχει έδρα τη Βεγγάζη, της αποσχιστικής κυβέρνησης της Ανατολικής Λιβύης, του ισχυρού στρατάρχη Χαλίφα Χαφτάρ, η Τουρκία ξεκίνησε εναγώνιες προσπάθειες να προσεγγίσει τον Χαφτάρ για να κυρώσει το τουρκολιβυκό μνημόνιο στην Εθνοσυνέλευση.

Η διορία και οι τελευταίες κινήσεις για το «καλό οικόπεδο»

Υπενθυμίζεται ότι η Τουρκία στήριξε στον μακρύ εμφύλιο πόλεμο της Λιβύης την κυβέρνηση της Δυτικής Λιβύης και ήταν σφόδρα εναντίον του στρατάρχη Χαφτάρ. Μέχρι σήμερα δεν έγινε κύρωση του τουρκολιβυκού μνημονίου. Στην προσπάθεια αυτή εντάσσεται και η προσφάτως επιχειρούμενη από την Τουρκία προσέγγιση της Αιγύπτου, η οποία υποστηρίζει τον Χαφτάρ και μπορεί να τον επηρεάσει.

Μετά την επίσημη έναρξη του διαγωνισμού της Ελλάδας για τις περιοχές της Νότιας Κρήτης, στις 12 Ιουνίου 2025, η κυβέρνηση Ντμπεϊμπά της Λιβύης, με την Τουρκία στο παρασκήνιο, ξεκίνησαν σειρά δράσεων με στόχο την ακύρωση ή ματαίωση ή αποτυχία του διαγωνισμού της Ελλάδας και κυρίως την αποχώρηση της Chevron, δημιουργώντας σκηνικό αμφισβήτησης, φιλονικίας και μελλοντικής κρίσης γύρω από τις δύο περιοχές νότια της Κρήτης.

Η Λιβύη ξεκίνησε στις 25 Ιουνίου 2025 με υπογραφή συμφωνίας με την τουρκική κρατική εταιρεία πετρελαίου ΤΡΑΟ για εκτέλεση 10.000 χλμ. σεισμικών διασκοπήσεων στις θαλάσσιες ζώνες της Λιβύης. Ποιες περιοχές δεν είπαν. Με αυτό τον τρόπο η Λιβύη φέρνει την Τουρκία νότια της Κρήτης, μέσω της εταιρείας της ΤΡΑΟ, για να εκτελέσει σεισμικές έρευνες (προφανώς στις αμφισβητούμενες περιοχές) και να εμπλακεί, αν χρειασθεί, ακόμα και με τον στόλο της, εφόσον «παρενοχληθεί» το σειсмоγραφικό της σκάφος (πιθανώς το «Oruc Reis»).

Αυτό είναι μελλοντικό σκηνικό κρίσεως. Αυτό το είδαμε στην Κύπρο (2015-2018) και την Ανατολική Μεσόγειο το 2020.

Το επόμενο βήμα ήταν η καταγγελία στον ΟΗΕ, με ρηματική διακοίνωση, του διαγωνισμού της Ελλάδας, με τον ισχυρισμό ότι οι περιοχές του διαγωνισμού νότια της Κρήτης ανήκουν κατά το μεγαλύτερο μέρος στη Λιβύη. Αρα έθεσε και επίσημα το θέμα της αμφισβήτησης των περιοχών αυτών, γνωρίζοντας ότι οι εταιρείες πετρελαίου απεχθάνονται να αναλαμβάνουν έρευνες σε

αμφισβητούμενες/διαφιλονικούμενες περιοχές. Στόχος ήταν (και είναι) ο κλωνισμός και η απόσυρση της Chevron από τον διαγωνισμό της Ελλάδας.

Ακολουθώς η Λιβύη έστειλε στον ΟΗΕ χάρτη με τις συντεταγμένες των ορίων της Λιβυκής Υφαλοκρηπίδας / ΑΟΖ με την Κρήτη. Με τη γραμμή συντεταγμένων η Λιβύη προσπαθεί να σφετεριστεί το μεγαλύτερο μέρος των περιοχών της Ελληνικής υφαλοκρηπίδας νότια της Κρήτης. Και η γραμμή αυτή «τυχαίως» ενώνεται με τη γραμμή του τουρκολιβυκού μνημονίου (**χάρτες-4α, 4β στο παράρτημα**). Στους χάρτες οι δύο ελληνικές περιοχές νότια της Κρήτης, κατά το πλείστο βρίσκονται σε λιβυκή δικαιοδοσία!

Σημειώνω ότι από τον περασμένο Μάρτιο η Λιβύη έχει σε εξέλιξη διαγωνισμό για εκχώρηση 11 θαλάσσιων περιοχών και 11 χερσαίων, για έρευνες υδρογονανθράκων με ημερομηνία λήξης τον προσεχή Νοέμβριο. Υστερα από πάνω από μια δεκαπενταετία η Λιβύη προσκαλεί τις εταιρείες πετρελαίου να εξερευνήσουν το πολύ μεγάλο και επιβεβαιωμένο και υποσχόμενο δυναμικό της σε υδρογονάνθρακες για να τονωθεί η ρημαγμένη οικονομία της.

Επειδή απευθύνονται σε μεγάλες εταιρείες πετρελαίου (όπως η Chevron, Exxon-Mobil, ENI κ.λπ.) και θέλουν πραγματικά να τις προσελκύσουν, οι θαλάσσιες περιοχές του διαγωνισμού της Λιβύης τηρούν και σέβονται τη, σύμφωνα με το Διεθνές Θαλάσσιο Δίκαιο, μέση απόσταση από τις ακτογραμμές της Κρήτης και της Λιβύης (**χάρτης-5 στο παράρτημα**).

Ο λόγος είναι ότι οι Λίβυοι γνωρίζουν πολύ καλά, όπως σημείωσα πιο πάνω, ότι οι εταιρείες δεν επιχειρούν σε αμφισβητούμενες και διαφιλονικούμενες περιοχές. Δηλαδή οι Λίβυοι παίζουν σε διπλό ταμπλό. Έχουν άλλους χάρτες για τις εταιρείες πετρελαίου, που ακολουθούν τη μέση γραμμή και το Διεθνές Δίκαιο, και άλλους για τον ΟΗΕ και την Τουρκία, που σχετίζονται με το τουρκολιβυκό μνημόνιο και έχουν ως στόχο την Ελλάδα, την αποτυχία του διαγωνισμού της και την απόσυρση της Chevron. Οι Λίβυοι εξάλλου θα μπορούσαν να δελεάσουν τη Chevron και με άλλα ανταλλάγματα στον τομέα πετρελαίου της χώρας τους, σε περιοχές με βεβαιωμένο δυναμικό υδρογονανθράκων για τις οποίες μπορεί να ενδιαφερθεί η Chevron.

Εάν η Τουρκία επιχειρήσει να εκτελέσει σεισμικές έρευνες, για λογαριασμό της Λιβύης, στις περιοχές που προσπαθεί να σφετεριστεί από την Ελλάδα, θα προκληθεί κρίση. Η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να βρεθεί στο πεδίο και να υπερασπισθεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Εάν δεν το πράξει, θα επαναληφθεί το 2020 στην Ανατολική Μεσόγειο και το δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας» θα κάνει άλλο ένα βήμα.

Εάν η Chevron, η οποία εκδήλωσε ενδιαφέρον για τις περιοχές νότια της Κρήτης αποσυρθεί, τα μηνύματα για την Ελλάδα θα είναι αρνητικά.

Εάν όμως, παρ' όλα αυτά, η Chevron παραμείνει στον διαγωνισμό και υποβάλει προσφορά, είναι βέβαιο ότι θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει τη στήριξη της κυβέρνησης των ΗΠΑ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις θαλάσσιες ζώνες και τα ελληνικά συμφέροντα.

«Οι καιροί ου μενετοί»!

Τελειώνω με υπενθύμιση για την πάγια τακτική της Τουρκίας στις σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας θαλάσσιες ζώνες δικαιοδοσίας της Ελλάδας και της Κύπρου, όπως την παρακολούθησα στα πενήντα χρόνια καριέρας μου στον τομέα των ερευνών υδρογονανθράκων και το δημοσίευσα πολλές φορές.

Τελευταία έχουν προστεθεί και οι αντιπρόσωποί της, τώρα η Λιβύη του Ντμπεϊμπά και ίσως αύριο η Συρία του Σάρα ή Αλ Τζολάνι με τις κρατικές τους εταιρείες πετρελαίου.

Στρατηγική και Τακτική της Τουρκίας στις Θαλάσσιες ζώνες

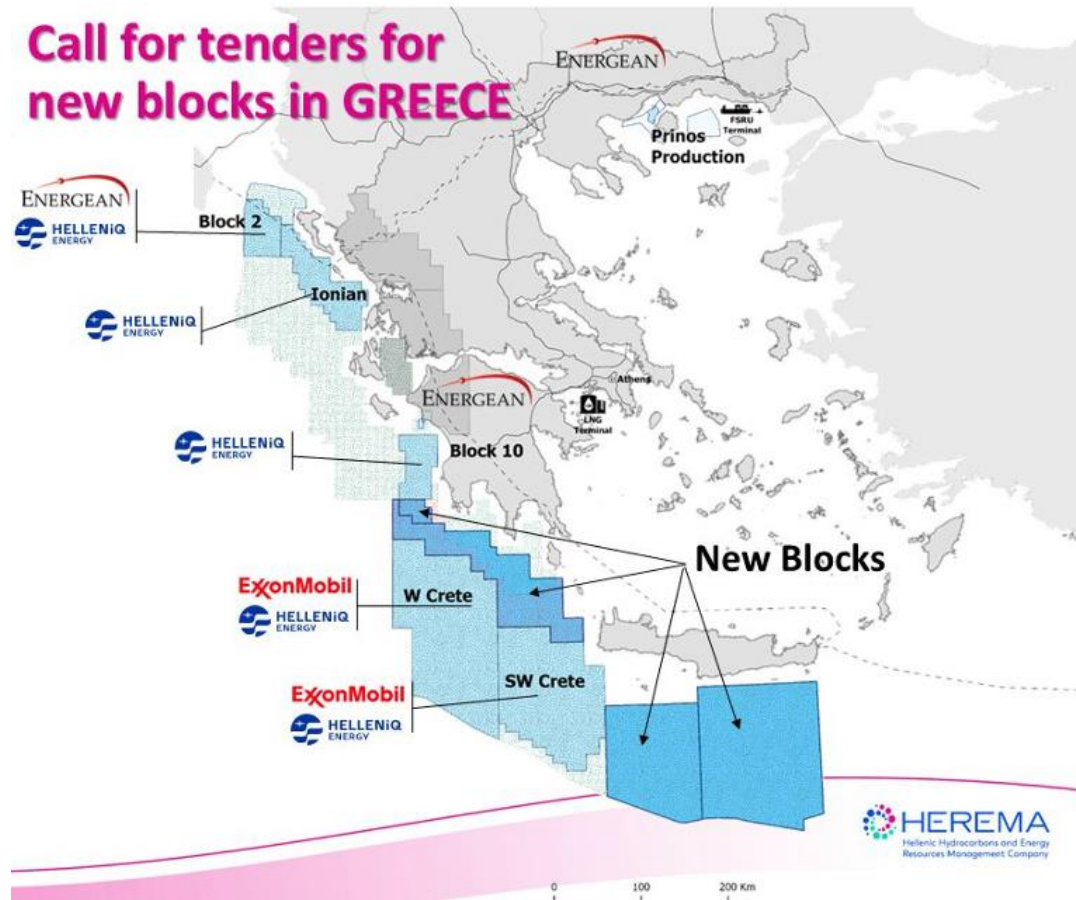
• Α΄ Καθορισμός Στρατηγικών Στόχων (Είναι το δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας»)

• Β΄ Τακτική

1. «Γκριζοποίηση» των στοχευμένων περιοχών και αμφισβήτησή τους
2. Αυτό γίνεται με έκδοση και γνωστοποίηση Χαρτών Παραχωρήσεων («οικοπέδων» – τεμαχίων- Blocks) των στοχευμένων περιοχών, ελληνικής ή κυπριακής δικαιοδοσίας, και εκχώρησή τους στην ΤΡΑΟ (έγινε).
3. Δημιουργία έντασης, με επιδίωξη του «παγώματος» των ερευνητικών δραστηριοτήτων και εκδίωξη – αποχώρηση των ξένων εταιρειών (έγινε, γίνεται και μπορεί να ξαναγίνει).
4. Προτάσεις προγραμμάτων συνεκμετάλλευσης και «συνδιαχείρισης» ή μεικτές επιτροπές, για να ξεπαγώσουν οι έρευνες και να υπάρχουν αμοιβαία οφέλη (Kazan-Kazan). Ακούγεται καλά στις εταιρείες (έγινε και θα ξαναγίνει).
5. Διενέργεια σεισμογραφικών ερευνών στις υπό διεκδίκηση αμφισβητούμενες περιοχές (έγινε στην Κύπρο και στην Ανατολική Μεσόγειο και μπορεί να γίνει νότια της Κρήτης).
6. Διενέργεια γεωτρήσεων (έγινε στην Κύπρο).
7. Σε περίπτωση ανακάλυψης προβλέπεται τοποθέτηση εξέδρας εκμετάλλευσης και οικειοποίηση της περιοχής εκμετάλλευσης επικαλούμενη το Διεθνές Δίκαιο.

• Γ΄ Η κρατική εταιρεία πετρελαίου της Τουρκίας (ΤΡΑΟ) είναι εργαλείο και βραχίονας άσκησης εξωτερικής πολιτικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΑΡΤΩΝ

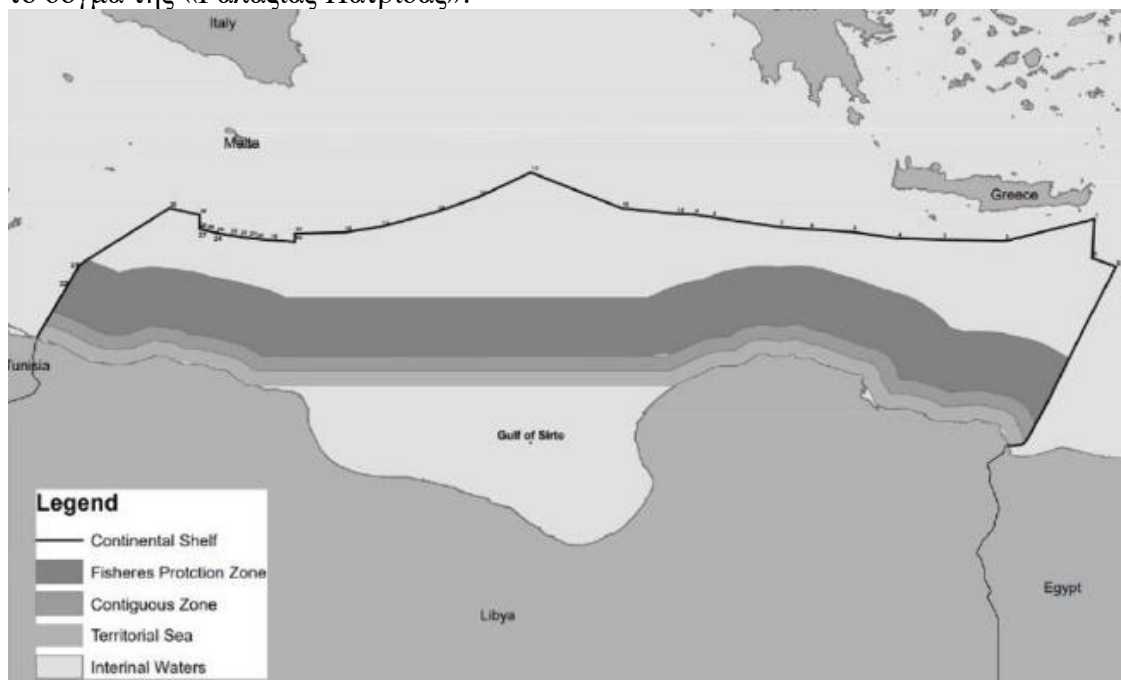
Χάρτης – 1: Ελληνικός διαγωνισμός για εκχώρηση των δύο περιοχών νοτίως της Κρήτης. Δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα Ε.Ε. στις 12-6-2025. Λήγει στις 10-9-2025. Ο διαγωνισμός έγινε μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος της CHEVRON.

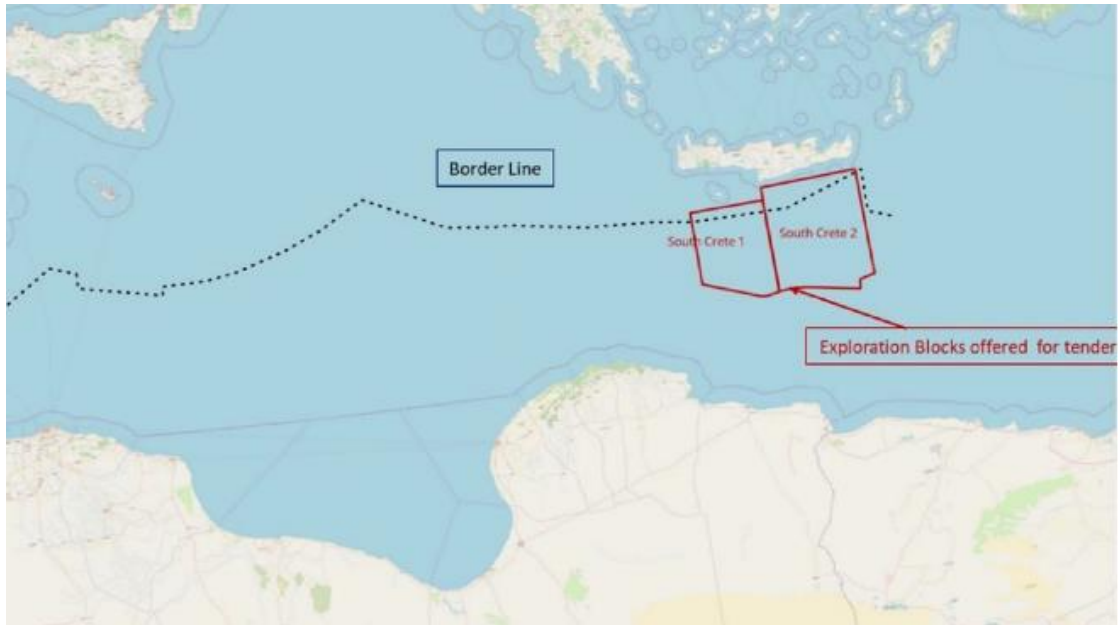
Χάρτης – 2: Το δόγμα της Γαλάζιας Πατρίδας. Η Τουρκία διεκδικεί το μισό Αιγαίο και όλη την Ανατολική Μεσόγειο μέχρι τις δυτικές ακτές της Κύπρου, εις βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου.

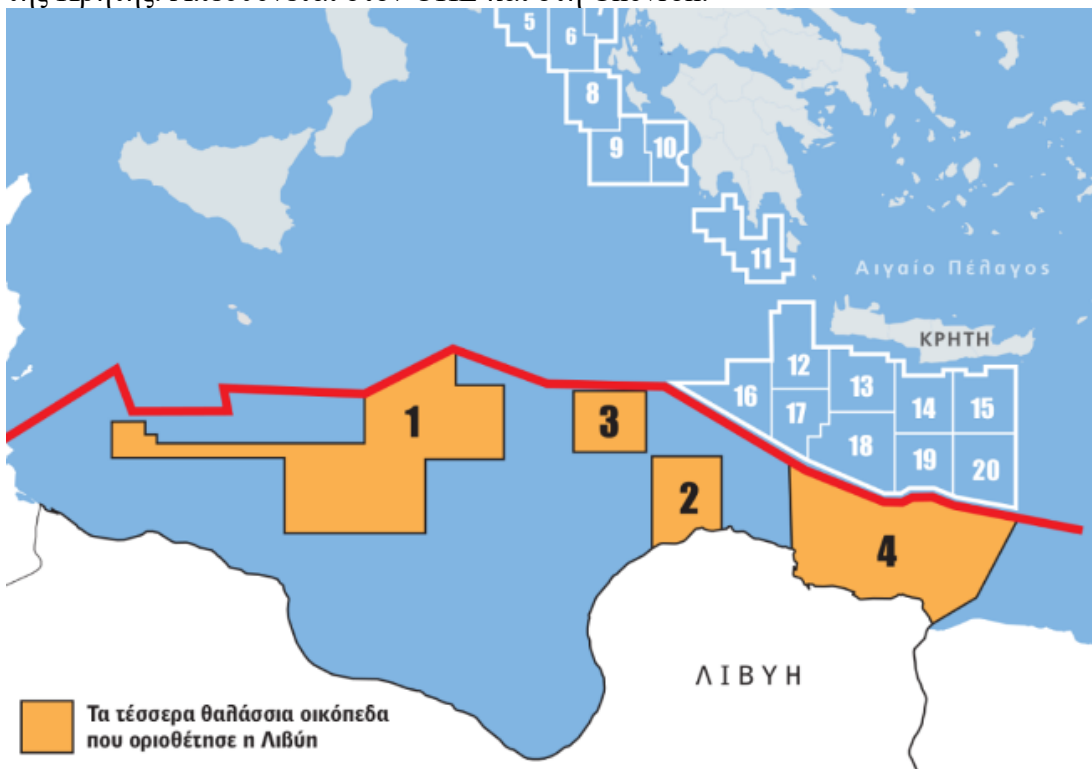
Χάρτης – 3: (από τουρκικό δημοσίευμα). Οι Τούρκοι βλέπουν ότι ο διαγωνισμός της Ελλάδας, της 12ης Αυγούστου 2025, «καταπίνει» το όριο του τουρκολιβυκού μνημονίου, μέσα στο ελληνικό μπλοκ 15, νότια της Κρήτης και πλήττει τη λογική και το δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας».

Χάρτης – 4α: Χάρτης δήλωσης της Λιβύης στον ΟΗΕ στις 27-5-2025 των βόρειων ορίων της υφαλοκρηπίδας της στην Ανατολική Μεσόγειο, με συντεταγμένες. Η γραμμή φτάνει σχεδόν έξω από τα χωρικά ύδατα της Κρήτης.

Χάρτης – 4β: Η Λιβύη με Ρηματική Διακοίνωση στον ΟΗΕ, στις 17-7-2025, ισχυρίζεται ότι η Ελλάδα με τον διαγωνισμό της καταπάτησε περιοχές της Λιβύης. Με τη μονομερή βόρεια γραμμή οριοθέτησης, η Λιβύη απορροφά και σφετερίζεται πάνω από το 80% των περιοχών του διαγωνισμού για τις δύο περιοχές ερευνών νότια της Κρήτης. Απευθύνεται στον ΟΗΕ και στη Chevron.

Χάρτης – 5: Θαλάσσιες περιοχές διαγωνισμού παραχωρήσεων Λιβύης 2025. Δημοσίευση: Μάρτιος 2025. Λήξη: τέλος Νοεμβρίου 2025. Τα βόρεια σύνορα των περιοχών εφάπτονται της μέσης γραμμής μεταξύ των ακτογραμμών Λιβύης και Κρήτης, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας. Απευθύνεται στις διεθνείς εταιρείες πετρελαίου.